

ИНДИКАТИВНА ТЕХНИЧЕСКА СПЕЦИФИКАЦИЯ

Финансов инструмент за микрокредитиране със споделен риск

Техническата спецификация съдържа следните части:

Използвани съкращения

Ключови понятия

I. Ограничение на отговорността

II. Цел и среда за изпълнение на финансовия инструмент

III. Индикативни параметри на финансовия инструмент

IV. Индикативни параметри по отношение на Допустимите микрокредити

Приложение 1: Критерии за допустимост на Финансовите посредници

Приложение 2: Индикативни критерии за подбор на потенциалните финансови посредници

Приложение 3: Подход и илюстративен график на процеса по избор на финансови посредници

Приложение 4: Допустими дейности за финансиране с Микрокредити

Използвани съкращения

ГМО	Генно модифицирани организми
ДА	Делегирани актове
ДДС	Данък добавена стойност
ЕВРАТОМ	Европейска общност за атомна енергия
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Европейска общност
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ИМЗ	Инициатива за младежка заетост
ИП	Инвестиционен приоритет
КП	Крайни получатели
КПЕ	Ключови показатели за ефективност
МСП	Малки и средни предприятия
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
НК	Необслужвани кредити
ООН	Организация на обединените нации
ОПРЧР, Програмата	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"
ОС	Оперативно споразумение
ПО	Приоритетна ос
РОР	Регламент за определяне на общоприложими разпоредби
УО	Управляващ орган
ФИ	Финансови инструменти
ФМФИБ, Ние, Фонд мениджъра	"Фонд мениджър на финансови инструменти в България" ЕАД
ФнФ	Фонд на фондовете
ФП	Финансови посредници
FATF	Работна група за финансово действие (Financial Action Task Force)
NUTSII	Обща класификация на териториалните единици за статистически цели за Европейската общност

Ключови понятия

Краен получател (КП), Група А	Стартиращо Социално предприятие и/или Стартиращо предприятие, при което лицето, осъществяващо дейността попада в категорията „Уязвима група“ (описание в Част III)
Краен получател, Група А в контекста на ИМЗ	Краен получател, Група А, с регистрация на дейността във всички региони на страната с изключение на Югозападния (реф. NUTSII) е стартиращо предприятие, при което лицето, което е управляващ и притежаващ поне 50% от капитала на микропредприятието, или предприемачът, който осъществява дейност като самонаето физическо лице е на възраст под 29 години включително и не участва в никаква форма на заетост или обучение
Краен получател, Група Б	Всички останали Стартиращи предприятия и Социални предприятия
Лица от социално уязвими групи и лица в социална изолация в контекста на Социалното предприятие	(1) лица, обект на социално подпомагане; (2) дълготрайно безработни лица; (3) лица с увреждания; (4) самотни родители; (5) многодетни майки; (6) лица, изтърпели наказание лишаване от свобода; (7) лица, изтърпяващи наказание пробация; (8) лица, страдащи от различни зависимости (напр. алкохол, наркотици); (9) бездомни лица и засегнати от изключване от жилищно настаняване; (10) лица от малцинствени етнически групи; (11) бежанци, мигранти; (12) лица в неравностойно положение на пазара на труда (13) други в неравностойно положение - следва да се разбират всички лица в неравностойно положение, като например изправени пред социална изолация (в т.ч. незавършили начално образование и надхвърлили обичайната възраст за завършването му (обикновено лице над 10-12 г.), участниците от „селските райони“)
Микрокредит	Финансиране, предоставено на Допустим Краен получател, за Допустима дейност и в Периода за инвестиране, под формата на заем или лизинг (описание в Част III)
Социално предприятие	„Социално“ е това предприятие, което независимо от правната му форма, кумулативно отговаря на следните условия: ▪ В съответствие със своя учредителен договор, устав или друг правен документ за създаването му, има за основна цел постигането на измеримо, положително социално въздействие, а не генерирането на печалба на своите собственици, членове и акционери и което: - Предоставя услуги или стоки, които генерират социална възвращаемост и /или - Използва метод за производство на стоки или услуги, който въплъщава неговата социална цел; ▪ Използва своята печалба на първо място за постигане на основната си цел и е въвело предварително определени процедури и правила относно всяко разпределяне на печалба между акционери и собственици, което гарантира, че това разпределение не накърнява основната цел, и ▪ Се управлява по предприемачески, отчетен и прозрачен начин, по-специално чрез включване в управлението на работници, клиенти и заинтересовани страни, засегнати от стопанската му дейност
Споделяне на риска	Споделяне на риска от неплащане по отношение на всеки индивидуален Микрокредит при равни условия и пропорционално на осигуреното финансиране (pari passu)
Стартиращо предприятие	Физически или юридически лица, които наскоро са се регистрирали като извършващи стопанска дейност самонаети (в т.ч. занаятчии, лица упражняващи свободни професии и др.), еднолични търговци или наскоро създадени микропредприятия, (в съответствие с постановеното в Препоръката на Комисията 361/2003 и чл. 2 и 3 от Закона за МСП), които отговарят едновременно на следните критерии: (1) регистрирани са до 2 години преди кандидатстването за финансиране; (2) не са разпределяли печалба; (3) не са излизали на фондовата борса; (4) не са резултат на сливане и разделяне. Лицата не трябва да притежават други дружества и трябва да са ангажирани лично с управлението на предприятието
Съфинансиране	В допълнение към средствата, предоставени от ФМФИБ, Посредниците осигуряват собствено финансиране във всеки Микрокредит възлизащо на минимум 20% за Крайни получатели Категория А и на минимум 30% за Крайни получатели Категория Б
Уязвима група лица в контекста на Допустимите Крайни получатели	(1) Хора с увреждания – лица с трайна физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с различни пречки би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществото, равноправно с останалите; (2) Безработни за период над 6 месеца; (3) Лица до 29-годишна възраст включително
Финансовия инструмент	Финансов инструмент „Микрокредитиране със споделен риск“, финансиран със средства от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020 г.
Финансови посредници	Всяка финансова институция, независимо от нейната форма и собственост, в контекста на настоящия Документ, търговски банки, институциите за микрофинансиране, лизингови дружества и други (подробно описани в Приложение 1), които са избрани от ФМФИБ за изпълнение на Финансовия инструмент

I. Ограничение на отговорността

Настоящите Условия за участие („Документът“) са изготвени единствено с информационна цел и с оглед провеждането на пазарни консултации във връзка с оперативните характеристики на финансов инструмент „Микрокредитиране със споделен риск“ („Финансовия инструмент“), финансиран със средства от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020 („ОПРЧР“). Документът обобщава основните индикативни параметри на Финансовия инструмент и те могат да бъдат и ще бъдат обект на промени, допълнения и уточнения, включително в резултат на проведените пазарни консултации. Окончателното съдържание на Документа е предмет на последващо надлежно одобрение от страна на органите на управление на „Фонд мениджър на финансовите инструменти в България“ ЕАД („ФМФИБ“, „Фонд мениджър“).

Документът не представлява публична покана с обвързващо предложение, нито предложение за сключване на сделка от страна на ФМФИБ или Министерство на труда и социалната политика („МТСП“), нито съдържа препоръка към което и да е лице, да пристъпи или не към осъществяването на определени инвестиционни намерения или други действия. В тази връзка, ФМФИБ не поема отговорност, нито гарантира задължения, финансови или други, пред което и да е лице, включително и пред трети лица, във връзка с информацията съдържаща се в този Документ. Ангажименти от ФМФИБ могат да бъдат поети само след приключване на процедурата за избор на финансов посредник и сключване на оперативен споразумение с избран изпълнител. Документът, в неговата цялост или отделни негови части, не могат да бъдат използвани, разпространявани или цитирани без изричното писмено съгласие на ФМФИБ.

II. Цел и среда за изпълнение на финансовия инструмент

Целта на Финансовия инструмент е да подобри достъпа до финансиране за създаване и развитие на стартиращи предприятия на лица от определени уязвими групи и на социални предприятия, както и да привлече допълнителен частен капитал, насочен към постигане на публичните политики в сферата на заетостта.

Финансовият инструмент предоставя подкрепа със средства от ОПРЧР, която е фокусирана върху изпълнението на европейските и национални политики и стратегически документи в сферата на трудовата заетост и борбата с бедността и социалното изключване, в това число:

- Стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и за постигането на икономическо, социално и териториално сближаване „Европа 2020“;
- Националната програма за реформи 2012-2020 г., по отношение ситуацията на пазара на труда в България и политиките за постигане на приобщаващ растеж и повишаване на равнището на заетост.

ОПРЧР осигурява подкрепа, чийто размер надвишава два милиарда лева за постигане на националните цели в областта на трудовата заетост и борбата с бедността и социалното изключване и по-конкретно по отношение на формулираните от България цели в изпълнение на Стратегия „Европа 2020“: (1) не по-малко от 76% от населението между 20 и 64-годишна възраст да е в заетост към 2020 г. и (2) намаляване броя на хората в бедност с 260 хиляди души до 2020 г.

Първият стълб на ОПРЧР – „Постигането на по-висока и по-качествена заетост“ е в съответствие с водещите инициативи на ЕС във връзка със Стратегията „Европа 2020“: „Програма за нови умения и работни места“, „Възможности за младежта“, „Преход към заетост за младите хора“, препоръката на Съвета за създаване на младежката гаранция, както и „Инициативата за младежка заетост“. Поставен е силен акцент върху подкрепата за мерки за намаляване на младежката безработица, в т.ч. активирани и трайна интеграция в заетост на младите хора, особено на младежите, които не са нито в заетост, нито в образование или обучение.

Ключови приоритети на Националната програма за реформи 2012-2020 г., върху които ОПРЧР фокусира специфичните си цели са борбата с безработицата и повишаване на заетостта сред уязвимите групи на пазара на труда, най-вече младежите и продължително безработните. Това допринася за смекчаване и преодоляване на негативните последици от икономическата криза върху цялостното развитие на пазара на труда в България.

Подкрепата за стартирането на самостоятелна стопанска дейност и развитие на предприемачеството ще даде нови хоризонти за професионално развитие на безработни и наети лица, в т.ч. и младежи до 29 г. вкл., което е в унисон с Плана за действие на ЕС „Предприемачество 2020“.

Вторият стълб на ОПРЧР „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“ е в съответствие с Инициативата за социален бизнес и със Социално-инвестиционния пакет на ЕС, в който ЕК препоръчва на държавите членки да подкрепят социалните предприемачи чрез предоставяне на стимули за стартиране и развитие на бизнес, разширяване на тяхното знание и изграждането на мрежи.

За да бъде подкрепено постигането на целите в рамките на ОПРЧР са включени пет приоритетни оси с конкретни инвестиционни приоритети и определени бюджети за всяка приоритетна ос. Подкрепа, чрез финансови инструменти се предвижда по Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2, като общият бюджет на средствата за ФИ за микрокредитиране със споделен риск, договорена между Управляващия орган на ОПРЧР и ФМФИБ възлиза на 52 767 192 лева.

Подкрепата чрез ФИ за микрокредитиране със споделен риск ще допринесе за постигане на тематични цели, дефинирани в чл. 9 от Регламент 1303/2013 г. за програмния период 2014-2020 г., а именно:

- Тематична цел (8): Насърчаване на устойчива и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила;

- Тематична цел (9): Насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация.

Идентифицирани предизвикателства

Обхватът на подкрепата чрез ФИ за „Микрокредитиране със споделен риск“ е съобразен с проведените пазарни проучвания, идентифицираните пазарни неуспехи, неоптимални инвестиционни ситуации и анализа на научените уроци от предходния програмен период, систематизирани в Предварителната оценка на финансови инструменти по ОПРЧР от 21 октомври 2014 г., при която е установено, че:

- Нивата на безработица в България са високи и постоянни. Това води до ниски нива на заетост, което наред с всичко друго е индикатор, че много хора не притежават съответните умения;
- Равнището на заетостта е особено ниско сред уязвимите социални групи, като младежи до 29 г., хора с увреждания, малцинствени групи и нискоквалифицирани работници;
- Цената на труда в България е конкурентна, но уменията трябва да се повишават, включително и да се обвърже висшето образование с фактическите нужди на бизнеса;
- Хората с увреждания, както и малцинствените групи, срещат трудности при достъпа до пазара на труда;
- Социалната икономика в България е недоразвита и се нуждае от подкрепа;
- Използваните схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРЧР през предходния програмен период включват голяма и многопластова група от заинтересовани лица, което причинява объркване и забавя изпълнението;
- Не са прилагани финансови инструменти, които да осигурят участие на частен капитал;
- Малките и средните предприятия са основният генератор на заетост в България и осигуряват работни места за над три четвърти от заетите, но голяма част от МСП са концентрирани в районите с най-високи нива на заетост; и
- Сред пълнолетните граждани в трудоспособна възраст почти половината от 40-те процента от населението, живеещи в селските райони, в дъното на класацията нямат завършено средно образование и са с ограничени възможности за заетост.

На основата на анализа на пазарните условия за създаване на работни места, особено за уязвими групи, са определени групи крайни получатели, притежаващи най-висок потенциал да станат получатели на подкрепа чрез ФИ по ОПРЧР, тъй като е по-вероятно именно те да потърсят финансиране от финансовия сектор за създаване на фирма или за разширяване на дейността си, увеличавайки по този начин възможностите за генериране на заетост.

Идентифицираните групи КП в по-голямата си част се считат за некредитоспособни и нерентабилни от търговските банки, поради високия им рисков профил (недостатъчно продължителна дейност, недоказан потенциал за приходи от дейността, нискокачествени обезпечения, липса или неблагоприятна кредитна история и др.), в резултат на което те нямат достъп до финансиране на приемливи за тях условия.

Предварителната оценка от 2014 г. потвърждава наличието на пазарна неефективност в областта на самостоятелната заетост и социалното предприемачество, която води до разлика между търсене и предлагане в размер приблизително на 432,2 млн. евро.

Като средство за преодоляване на пазарната неефективност, УО на ОПРЧР възложи на ФМФИБ ЕАД да управлява Фонд на фондовете ("ФНФ"), чрез Финансово споразумение № РД-09-48/17.05.2016 г., сключено на основание:

- чл. 38, пар. 4, б. „б“, iii) от Регламент (ЕС) №1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета;
- чл. 5, ал. 2 и 3 от Закона за управление на средствата от ЕСИФ;
- чл. 14, ал. 1, т. 7 от ЗОП; и
- Разпореждане № 3 на Министерския съвет от 22 юли 2015 г., изменено с Разпореждане № 5 на Министерския съвет от 23 септември 2015 г.

По силата на Финансовото споразумение, на ФМФИБ е възложено да управлява предоставените средства от името и за сметка на УО на ОПРЧР, като в процеса на управление ФМФИБ ще извършва редица дейности, в това число:

- Подготовка и провеждане на тръжна процедура за избор на финансови посредници;
- Сключване на оперативни споразумения за изпълнение на ФИ с финансовите посредници;
- Мониторинг на изпълнението на финансовите инструменти;
- Оперативна и финансова отчетност;
- Управление на риска.

ФМФИБ ще възложи управлението на ФИ на финансови посредници, избрани чрез открити, прозрачни, пропорционални и недискриминационни процедури, в съответствие с приложимото право, включително по отношение на държавните помощи и обществените поръчки.

В настоящия документ са описани основните параметри на финансовия инструмент „Микрокредитиране със споделен риск“, както и изискванията към финансовите посредници и техните основни права и задължения в процеса на изпълнение на финансовия инструмент.

III. Индикативни параметри на финансовия инструмент

Структура на инструмента

Въведение

Чрез Финансовия инструмент, ФМФИБ (от свое име, за сметка на ОПРЧР) ще предостави на финансови посредници („ФП“, „Посредници“), финансиране с оглед подпомагане на отпускането на нови допустими кредити („Микрокредити“) в подкрепа на развитието на предприемачеството, включително и от определени уязвими групи лица („Крайни получатели“). В тази връзка целеви кредитополучатели биха били стартиращи социални предприятия, микропредприятия, занаятчии и лица, извършващи свободни професии, регистрирани в рамките на предходните две години, както и съществуващи социални предприятия (МСП и големи предприятия).

ФМФИБ ще сподели с финансовите посредници както финансирането също така и риска от неплащане от страна на кредитополучателите в размер до дела на предоставеното финансиране със средства от ФМФИБ по всеки Микрокредит.

Услуги по управление на портфейла

Финансовите посредници приемат да създадат нов кредитен портфейл в Периода на инвестиране. Процесът по идентифициране, анализ на кредитоспособността на Крайните получатели, изготвяне и финализиране на съответната кредитна документация, както и мониторинга и управлението на кредитите, както и управление на лоши кредити (вкл. реализация на обезпечение), се извършва в съответствие със стандартната им практика при ограниченията посочени в настоящия Документ („Управление на финансовия инструмент“).

Възнаграждение

Във връзка с Управлението на финансовия инструмент, ФМФИБ ще заплаща на ФП възнаграждение, договорено между страните в рамките на процедурата по избор, при спазване на ограниченията по-долу.

Съфинансиране

В допълнение към средствата, предоставени от ФМФИБ, Избраните ФП следва да осигурят собствено финансиране („Съфинансиране“) във връзка с предоставянето на всеки Микрокредит възлизащо на минимум 20% за сумата на Микрокредита за Крайни получатели Категория А и на минимум 30% за сумата на Микрокредита за Крайни получатели Категория Б (определени по долу).

Лихви. Ценообразуване на Микрокредита

Договорната лихва, приложима към Крайните получатели ще се формира от средно-претегления лихвен процент, предложен от Финансовия посредник и относим към Съфинансирането и лихвения процент относим към финансирането, предоставено от ФМФИБ, който възлиза на 0%.

Финансовият посредник не следва да начислява на Крайния получател такси, комисионни и други във връзка с разходи за които е бил обезщетен с възнаграждението за Управление на финансовия инструмент.

Предоставяне и погасяване на средствата от ФМФИБ

Средствата на ФМФИБ ще бъдат предоставяни на ФП на Траншове по механизма, определен по-долу, като всички суми в тази връзка, които не са усвоени от Крайни получатели ще бъдат олихвявани в полза на ФМФИБ с процент, договорен с ФП.

Всички суми, постъпили от Крайни получатели във връзка с обслужването на съответния Микрокредит ще бъдат разпределени между ФМФИБ и ФП пропорционално съобразно дела им в предоставеното финансиране. Вземането на ФМФИБ от ФП ще бъде намалявано с размера на отчетените Загуби, при ограниченията изложени по-долу.

Обезпечение на Микрокредитите

Посредникът прилага съществуващата си политика и обичайна практика при структурирането на обезпечението по отношение на Микрокредитите. ФМФИБ обмисля въвеждането на преференции за кандидати за ФП, предлагащи облекчени условия на етапа на провеждане на процедура за избор.

Средства за подпомагане по Инициативата за младежка заетост

В срок до 31 октомври 2018 г., приблизително 25 % от средствата по ФИ следва да спомогнат за предоставянето на Микрокредити на стартиращи предприятия, регистрирани във всички региони на страната от ниво NUTS II, с изключение на Югозападния, при които лицето, което е управляващ и притежаващ поне 50 % от капитала на микропредприятието, или предприемачът, който осъществява дейност като самонаето физическо лице е на възраст до 29 години включително, които не участват в някаква форма на заетост или обучение („Крайни получатели по ИМЗ“). В тази връзка, в процеса на избор на Посредници, ФМФИБ ще предостави допълнителни преференции на кандидати заявили желание за навременно изграждане на кредитен портфейл за Крайни получатели по ИМЗ в размер надвишаващ 25 % от общата стойност на портфейла.

Приложимо право	Ще се прилага българско право при договорите с Посредниците. Договорите за микрокредитиране с Крайни получатели, както и свързаните с тях договори за обезпечение следва да са по българско право.
Правна форма	Във връзка с Микрокредитиране със споделен риск предоставянето на средства от страна на ФМФИБ към ФП ще бъде чрез сключване на оперативен споразумение („ОС“, „Оперативно споразумение“), определящо правата и задълженията на страните. Оперативните споразумения с ФП ще бъдат валидни до изплащането на всички Микрокредити, включени в обхвата на Финансовия инструмент, и съответно връщането на средствата по него към ФМФИБ при ограниченията изложени по-долу (вкл. след приспадане на съответните загуби от неплащане, възнаграждения за управление и други).
Ограничение на отговорността	Във всеки един момент, задължението на ФМФИБ към Посредника не може да надвишава Текущия размер на портфейла, намален с кумулативното Съфинансиране, предоставено в тази връзка от ФП и намален с Отворената позиция.
Микрокредит	Микрокредитът е финансиране в размер от 5,000 лева до 48,895 лева, или равностойността им в евро, предоставено на Допустим Краен получател, за финансиране на Допустима дейност и в рамките на Периода за инвестиране, под формата на: ▪ Инвестиционно финансиране, с възможност за две години гратисен период за главницата, за срок до десет години; ▪ Краткосрочно финансиране за работен капитал с фиксиран погасителен план; ▪ Революираща кредитна линия; ▪ Овърдрафт по разплащателна сметка; ▪ Финансов лизинг (включително възстановимо ДДС); и ▪ Обратен лизинг (доколкото обслужва Допустими разходи). Лихвени плащания по Микрокредитите не могат да се капитализират и за тях не се прилага гратисен период. Максималната експозиция към КП, вкл. свързани дружества не може да надвишава 48,895 лева или равностойността им в евро. Извън ограниченията, изложени в този Документ, ФП прилага стандартните си условия на кредитиране в съответния сегмент по отношение на Микрокредитите. Допустимите дейности, обект на финансиране с Микрокредитите са посочени в Приложение 4, по-долу.
Споделяне на риска	ФМФИБ и Посредникът ще споделят риска от неплащане по отношение на всеки индивидуален Микрокредит при равни условия и пропорционално на осигуреното финансиране от Финансовия инструмент от една страна и на Съфинансирането от друга (<i>pari passu</i>).
Валута	Микрокредитите могат да бъдат предоставяни в български лева или евро. Финансирането, предоставено от ФМФИБ към ФП и, съответно, плащанията от страна на ФП към ФМФИБ се извършват в лева. Всички разходи, свързани с превалутиране и/или покриването на друг вид валутни операции и рискове са за сметка на ФП.
Комбинация с други инструменти	Възможна е комбинация с други финансови инструменти, както и със схеми, свързани с безвъзмездна финансова помощ, по отношение на Краен получател, Микрокредит и/или Допустима дейност при спазване ограниченията посочени в настоящия Документ, включително, но не само, изискването за запазване на риска, свързан със Съфинансирането от страна на Посредника, както и на всички приложими правила, включително по отношение на държавните помощи. Допустими дейности, които са финансирани със средства от ЕСИФ или други инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства, може да бъдат финансирани и по Финансовия инструмент, при условие че не се финансират едни и същи разходи, както и че различните източници на финансиране не се използват за възстановяване на подкрепа, или за предварително финансиране по между си (мостово финансиране). Общата стойност на финансирането по настоящия инструмент и от другите източници на финансиране не може да надхвърля 100% от разходите на съответния проект.
Период на допустимост	31 декември 2023 г.
Период за инвестиране	31 декември 2021 г. По преценка на ФМФИБ, Периодът за инвестиране може да бъде удължаван, най-късно до 31 декември 2023 г. по отношение на първоначално договорените средства от ФМФИБ, както

и най-късно до 31 декември 2031 г. по отношение на реинвестираните средства.

Такси управление	Във връзка с Управлението на финансовия инструмент, ФМФИБ ще заплаща на ФП възнаграждение, както следва: <i>Базово възнаграждение</i> В процентен размер, годишно, от средствата платени от ФМФИБ на Посредника (включително Реинвестирани средства), намалени със (1) сумите върнати от Посредника към ФМФИБ, (2) сумите, платени на Посредника под формата на Таксите управление и (3) Загубите. Базовото възнаграждение се изчислява пропорционално на изминалото време от датата на действителното плащане към Посредника до най-ранната от следните дати: (1) датата на пълното изплащане на средствата обратно на ФМФИБ или (2) датата на ликвидация на ФИ. Размерът на Базовото възнаграждение се определя съгласно офертата на кандидата за Посредник в Процедурата по избор. <i>Възнаграждение в зависимост от постигнатите резултати</i> В процентен размер, годишно, от средства на ФМФИБ, предоставени, но все още непогасени от допустими Микрокредити (включително по отношение на Реинвестирани средства), намалени със Загубите. Възнаграждението в зависимост от постигнатите резултати се изчислява пропорционално на изминалото време от датата на усвояване на средствата от Крайния получател до най-ранната от следните дати: (1) окончателното погасяване на Микрокредита; (2) края на процедурата по възстановяване в случай на неизпълнение на задълженията, или; (3) датата на ликвидация на ФИ.
Редукция на Таксите за управление при непостигане на резултат	При непостигане на очакваните резултати от страна на Посредника спрямо заложените Ключови показатели за ефективност („КПЕ“), дефинирани по-долу и измерени към 31 декември 2018 г., към края на Периода на допустимост, към края на Периода на инвестиране и непосредствено преди изтичане на срока на Оперативното споразумение, ФМФИБ може да намали дължимото Възнаграждение, относимо към предходния дванадесетмесечен период, в зависимост от постигнатите резултати, както следва: ▪ за изпълнение под 65%, но не по-малко от 60%, се прилага намаление от 5 % от сумата на дължимото възнаграждение; ▪ за изпълнение под 60%, но не по-малко от 50%, се прилага намаление от 10% от сумата на дължимото възнаграждение; и ▪ за изпълнение под 50%, се прилага намаление от 25% от сумата на дължимото възнаграждение.
Такса ангажимент	В случай на забавено усвояване на суми от страна на ФП, спрямо предвиденото в Оперативното споразумение, Посредникът заплаща на ФМФИБ Такса ангажимент, както следва: ▪ 0.5% годишно, от сумите предвидени за плащане от страна на ФМФИБ към Посредника, съгласно разчетите, указани в Оперативното споразумение, но не усвоени от него, изчислени пропорционално на изминалото време от датата на съответното усвояване, заложена в Оперативното споразумение до най-ранната от следните дати: (1) дата усвояване на предвидените в Оперативното споразумение суми в договорения размер (2) датата на пълното изплащане на средствата обратно на ФМФИБ или (3) датата на ликвидация на ФИ.
Такса съответствие	В случай, че ФП не поддържа съответствие със съществените изисквания, заложи в Европейски кодекс за добри практики при предоставянето на Микрокредити¹ (където е приложимо), Посредникът дължи на ФМФИБ Такса съответствие в размер на 5% от дължимите Такси управление за периода на несъответствие, считано от дванадесетия месец от подписването на Оперативното споразумение.
Допустим портфейл	Микрокредити, предоставени на Допустими Крайни получатели, за финансиране на Допустими цели, в рамките на Периода за инвестиране, които могат да бъдат финансирани със средства, предоставени от ФМФИБ и за които са спазени изискванията за Съфинансиране от страна на Посредника („Допустим портфейл“). По отношение на Допустимия портфейл, Посредникът прилага ограниченията предвидени в действащата му кредитна политика, касаещи общия му кредитен портфейл в съответния сегмент (както е приложимо). Такива ограничения включват лимити по отношение на индустрии, в които оперират стандартните му кредитополучатели, изисквания към структурата на кредитната сделка (т.е. ограничения за обезпечения, плащане) и др.

¹ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/doc/code_bonne_conduite_bg.pdf

Максимален размер на портфейл	Максималният кумулативен разрешен размер, упоменат изрично в Оперативното споразумение, във връзка Допустимия портфейл от ново-отпуснати Микрокредити, включително и Резерва за изпълнение.
Текущ размер на портфейл	Кумулативният размер на предоставените, но все още неусвоени суми по Микрокредити, предоставени на Допустими Крайни получатели за Допустими дейности, в Периода на инвестиране. В случай че средствата са отпуснати като краткосрочен кредит към допустим КП, новиране на договора няма да се приема като ново усвояване. В случай че средствата са отпуснати под формата на овърдрафт, ФП докладва към ФМФИБ актуална усвоена сума към всяка дата на докладване до достигане на разрешения размер на овърдрафта. След това овърдрафтът се докладва като напълно усвоен до окончателното погасяване на Микрокредита съгласно условията на договора с КП.
Резерв за изпълнение	Резервът за изпълнение представлява 30% от Максималния размер на портфейла, който може бъде предоставен на ФП при постигане на определени нива на КПЕ. ФМФИБ си запазва правото да задържи неусвоени суми от Резерва за изпълнение при констатиран Случай на неизпълнение. В случай че се констатира преизпълнение на поставените цели от страна на ФП, и след усвояването на минимум 80% от средствата, предвидени в Максималния размер на портфейла (т.е. вкл. Резерва за изпълнение), ФМФИБ може да вземе решение за увеличаване на Максимален размер на портфейл за сметка на средства от Резерва за изпълнение на други ФП, които не са постигнали поставените цели, доколкото такива суми са налични. Предоставянето на суми от Резерва за изпълнение, изцяло или частично, както и на допълнителни средства се осъществява изцяло по преценка на ФМФИБ.
Неизпълнение на Краен получател	Приложимо е определението, посочено в чл. 178 на Регламент (ЕС) 575/ 2013 в неговата цялост, като Неизпълнение по отношение на Краен получател, настъпва в случай че: ▪ Посредникът счита, че е малко вероятно Крайният получател да изплати изцяло своите задължения във връзка с Микрокредита и/ или ▪ Крайният получател е в просрочие от повече от 90 дни по съществена част от задължението си, свързано с Микрокредита.
Загуба	Финансова загуба, включително съществена промяна в стойността на Микрокредит поради дисконтиране и съществените преки и непреки разходи, свързани със събирането му. За избягване на съмнение, Загубата включва: ▪ Просрочени главници; ▪ Начислени съдебни и нотариални такси и други разходи, свързани със събирането на просрочените суми съгласно приложимите регулации и обичайната практика; Загубата не включва допълнителни елементи, като просрочена редовна лихва (т.е. относима към Съфинансирането), наказателна лихва, законова лихва, разходи и такси, начислени от Посредника или трети лица извън обичайната практика.
Покриване на Загуби	ФМФИБ покрива начислени Загуби по индивидуалния Микрокредит (намалени със сумите, събрани от Посредника в процеса на Управление на Неизпълнение на Крайни получатели, ако е приложимо), пропорционално на финансирането предоставено му в тази връзка. Кумулативният размер на Загубите, свързани с Микрокредити не може да надвишава общия размер на сумите, договорени съгласно Оперативното споразумение между ФМФИБ и Посредника във връзка с Микрофинансирането със споделен риск.
Управление на Неизпълнение на Крайни получатели	При настъпване на Неизпълнение на Краен получател, ФП, по негова преценка, пристъпва към: ▪ Реструктуриране на Микрокредита или ▪ Действия за събиране на всички дължими суми съгласно вътрешните си правила и обичайна практика, считано от датата на обявяване на предсрочна изискуемост („Управление на Неизпълнение на Крайни получатели“). Постъпленията от предприетите действия по Реструктуриране на Микрокредита (ако е приложимо) и по Управление на Неизпълнение на Крайни получатели се използват за покриване начислени суми в следната последователност: 1. Просрочени главници разпределени пропорционално, по принципа <i>pari passu</i>, между Посредника и ФМФИБ, в зависимост от дела на финансирането по Микрокредита; 2. Начислени и просрочени редовни лихви, разпределени на Посредника, предвид, че финансирането на ФМФИБ е безлихвено; 3. Начислени наказателна и законови лихви, разпределени пропорционално, по принципа <i>pari passu</i>, между Посредника и ФМФИБ, в зависимост от дела на финансирането по

- Микрокредита;
- Начислени съдебни и нотариални такси и други разходи, свързани със събирането на просрочените суми съгласно приложимите регулации и обичайната практика, разпределени пропорционално, по принципа *pari passu*, между Посредника и ФМФИБ, в зависимост от дела на финансирането по Микрокредита; и
  - Други начислени суми, разпределени пропорционално, по принципа *pari passu*, между Посредника и ФМФИБ, в зависимост от дела на финансирането по Микрокредита.
- Възстановените средства във връзка с предприетите действия по Реструктуриране на Микрокредита (ако е приложимо) и по Управление на Неизпълнение на Крайни получатели („Възстановени суми от Неизпълнение“) намаляват размера на Загубата.

Допустими финансови посредници Търговски банки, лизингови компании, микрофинансиращи институции и други, отговарящи на условията, посочени в Приложение 1.

Размер на финансирането към Посредника Общият бюджет на Финансовия инструмент възлиза на 50 милиона лева. ФМФИБ ще обмисли възможното разпределение на средствата, свързани с финансовия инструмент в различни по размер лотове в зависимост от идентифицирания в процеса на извършване на пазарните консултации интерес от страна на потенциалните ФП.

Траншове Средствата на ФМФИБ се усвояват от Посредника на траншове в специална сметка („Сметка за усвояване“), размерът на които ще бъде определен в процеса на пазарните консултации. ФМФИБ разглежда възможността Траншовете да бъдат усвоявани авансово или след фактическото отпускане на определен размер нови Микрокредити от страна на Посредника.

Съфинансиране ФП предоставя определено Съфинансиране и поддържа минимална кредитна експозиция от всеки индивидуален Микрокредит, съобразно категорията КП (съответно, Категория А и Категория Б), дефинирани по-долу („Съфинансиране“).

С оглед хармонизирането на интересите между страните, ФП не следва да договаря гаранции, кредитни подобрения и други инструменти за прехвърляне на риска по отношение на Съфинансирането и свързаната с него експозиция с изключение на договореното Обезпечение.

	Съфинансиране предвид категорията Краен получател	
	Категория А	Категория Б
Максимално финансиране от финансовия инструмент	80%	70%
Минимално Съфинансиране	20%	30%
Цена на Съфинансирането	съгласно предложение	
Цена на финансирането от ФМФИБ	0%	0%

Всяко Съфинансиране предоставено от ФП следва да се инвестира едновременно и в съотношението на Съфинансиране с инвестирането на средствата от ФМФИБ.

Изплащане на финансирането от ФМФИБ Всички погашения по главници, постъпления във връзка с Реструктуриране на Микрокредита или Управление на Неизпълнение на Крайни получатели свързани с Микрокредити, и относими към Финансовия инструмент („Погашения“), се превеждат в специална сметка („Сметка за погашения“).

Погашенията се докладват на ФМФИБ ежемесечно, включително и при подаване на Искане за плащане.

Посредникът регулярно изплаща на ФМФИБ суми от Сметката за погашения по схема, съобразена с Погашенията, Максималната отворена позиция, Прихващанията и края на Оперативното споразумение.

Реинвестиране на Погашения Средствата от Сметката за погашения могат да бъдат превеждани директно в Сметката за усвояване и да бъдат насочени към създаването на нови Микрокредити („Реинвестирани средства“) само след изрично разрешение от страна на ФМФИБ. Определянето на размера на Реинвестираните средства и механизма за тяхното отпускане е изцяло по преценка на ФМФИБ.

Ключови показатели за ефективност на ФП Предвид целите, заложи от ОПРЧР, ФМФИБ ще предложи Ключови показатели за ефективност на Финансовия инструмент („КПЕ“) по отношение на Посредника, които ще бъдат дефинирани и прецизирани в процеса на пазарните консултации. КПЕ биха могли да включват брой отпуснати Микрокредити, подкрепени Крайни получатели от съответните категории, брой създадени работни места и други.

Оттегляне на ФП	ФП във всеки един момент след усвояване на Първи транш може да се откаже частично или изцяло от ангажиментите си по ОС, при условие, че на датата на отказ от изпълнение на този ангажимент или преди нея заплати на ФМФИБ неустойка в размер на 3% от размера на неразплатените към КП средства, за които е поел ангажимент по ОС, вкл. Резерва за изпълнение.
Прекратяване на Периода за инвестиране и/или оттегляне на ФМФИБ	ФМФИБ има правото временно да прекрати или да оттегли част от своя принос, който не е бил ангажиран, в следните случаи: ▪ Настъпил е или продължава Случай на неизпълнение (включително и непостигане на ключовите индикатори); ▪ Събитие, свързано с общото ниво на просрочените кредити към определена дата, при което общият неизплатен размер на главницата на просрочените кредити е надхвърлил предварително определен размер в КПЕ; ▪ Събитие, свързано с Допустимия портфейл, при което общият размер на главницата, договорена като Микрокредити не е достигнал предварително определен размер в КПЕ; ▪ Наличие на основание по чл. 118 от ЗОП. В случай че ФМФИБ упражни правото за временно прекратяване или оттегляне на част от приноса или не е в състояние да изпълни своите задължения по оперативно споразумение, ФП следва да бъде своевременно уведомен.
Допустими разходи във връзка с управление на ФИ	▪ Разходите на ФП, възникнали във връзка с участието в процедурата за избор на ФП и договарянето на условията на оперативното споразумение се поемат от ФП; ▪ Всички разходи, извършени от ФП във връзка с изпълнение на задължения по Оперативното споразумение, в това число, но не само, с подбор на КП, договарянето на подкрепа за КП и мониторинга на Микрокредитите по ОС, както и разходи от оперативен характер за тях се покриват от таксата за управление.
Разходи за управление на ниво краен получател	В таксата за управление предложена от ФП се включват очакваните разходи за управление на всеки Микрокредит. ФП няма право да изисква плащане от КП за разходи, включени в такса за управление. Такса за управление не покрива разходи по учредяване на обезпечение както и застрахователни премии, когато такива се изискват.
Права за встъпване	При настъпване на Случай на неизпълнение или по друга причина, поради която ФП не е в състояние да изпълни задължението си по ОС, ФМФИБ има право да упражни възможността за прехвърляне на правата и задължения по ОС и съответната документация по предоставените Микрокредити, на трета страна, номинирана от ФМФИБ или от компетентните национални органи, при спазване на реда и условията на чл. 116, ал. 1, т. 4 от ЗОП или да предприеме стъпки за поемането на правата и задълженията на ФП от страна на ФМФИБ, включително и чрез цесия. Прилагането на хипотезата на чл. 116, ал. 1, т. 4, б. „а“ от ЗОП се осъществява при наличие на конкретни условия, които са изчерпателно изброени в ОС, чрез ясни, точни и недвусмислени клаузи.
Реструктуриране на Микрокредит	При настъпване на Неизпълнение на Краен получател, ФП, действащ с грижата на добросъвестен търговец и в съответствие със стандартните си вътрешни процедури, предприема стъпки за реструктуриране на съответния Микрокредит, така че да се подобри събираемостта на вземанията по него. За избягване на съмнение Реструктурирането на Микрокредит не е допустимо в случай, че включва намаляване на сумите, усвоени, но непогасени от Крайния получател, както и такова, което би довело, директно или индиректно, до увеличаване на експозицията на ФМФИБ по отношение на съответния Краен получател (или свързаните му лица). В допълнение недопустимо е реструктуриране, което би довело до несъответствие с ограниченията, изложени в настоящия Документ, включително изискванията към Допустими Крайни получатели, Допустими дейности, характеристики на Микрокредита по отношение на максимален разрешен размер, максимален матуриретен срок от датата на сключване на договора за Микрокредит и други.
Потвърждение за плащане	В рамките на десет дни преди Датата на плащане на дължими Такси за управление, Траншове на средства от ФМФИБ към ФП или друго плащане между ФМФИБ и ФП, ФП има задължението да предостави на ФМФИБ уведомление с изчисление на съответната сума. ФМФИБ верифицира тази информация и уведомява ФП ако има констатирани несъответствия. Когато несъответствията, ако има такива, се отстранят, ФМФИБ изготвя потвърждение за плащане с конкретни детайли за транзакцията, която предстои да се осъществи.

Прихващане	В случай на наличие на дължими суми от ФМФИБ към ФП и обратно, с взаимно съгласие страните извършват еднократно прихващане, при което страната, която дължи по-голяма сума, изплаща разликата между двете дължими суми на другата страна. Суми, свързани с Дължими възстановявания не подлежат на прихващане.
Дата на поемане на ангажимент	Датата, на която ФМФИБ издава потвърждение за плащане.
Дата на плащане	Всички такси, траншове или други плащания между ФМФИБ и Посредника се изпълняват в срок от 15 работни дни от датата на потвърждението за плащане, издадено от ФМФИБ.
Отворена позиция	Сборът от: (1) средствата, усвоени от Посредника от Финансовия инструмент (вкл. свързани с Реинвестирани средства); и (2) постъпленията от обслужването на Микрокредитите, в частта относима към финансирането, предоставено от ФМФИБ, включително, свързаните с Реструктуриране на Микрокредита и Управление на Неизпълнение на Крайни получатели, намален със: (1) сумите върнати от Посредника към ФМФИБ; (2) начислените и изплатени Такси за управление; и (3) Загубите; За избягване на съмнение, средствата по Отворената позиция могат да бъдат депозирани само в Сметката за усвояване или в Сметката за погасяване.
Депозитна лихва	Посредникът заплаща на ФМФИБ лихва върху сумата на Отворената позиция („Депозитна лихва“). Размерът на лихвения процент, приложим към изчисляването на Депозитната лихва е в размер на най-малко процентите, посочени в статистиката, към последния наличен период, публикувана регулярно от БНБ относно депозити в лева, предоставени от нефинансови предприятия, с договорен матуритет над един месец до три месеца. Приложимият лихвен процент се актуализира на месечна база, към датата на публикуване на информацията от БНБ. Депозитната лихва ще се начислява на дневна база и ще се изплаща месечно в Сметката за погасяване.
Максимална отворена позиция	Отворената позиция не може да надвишава 10% от Максималния размер на портфейла.
Обезпечение	Първи по ред залог на вземане при условията на Оперативното споразумение от Сметката за усвояване и от Сметката за погасяване в полза на ФМФИБ с материален интерес най-малко в размер на Максималния размер на портфейла. В случай, че Отворената позиция надвишава Максималната отворена позиция, Посредникът осигурява подходящо обезпечение в полза на ФМФИБ за разликата с финансови инструменти, чиито рейтинг е не по-нисък от кредитния рейтинг на Република България, учредено в полза на ФМФИБ.
Дължимо възстановяване	Задължението на Посредника да изплаща на ФМФИБ суми във връзка с: ▪ Постъпили Възстановени суми от Неизпълнение; ▪ Загуби, по споделени от ФМФИБ Микрокредити, за които Посредникът не е спазил ограниченията, изложени в настоящия Документ, включително, но не само, Допустими Крайни получатели, Допустими дейности, Период за инвестиране и други; и ▪ Загуби, покрити от други финансови инструменти в нарушение на изискванията за запазване на минимална кредитна експозиция по отношение на Съфинансирането. Това задължение не се погасява поради изтичането на който и да е срок или период, указан в Документа, включително и поради края на Оперативното споразумение. ФМФИБ обмисля въвеждането на процент за олихвяване на сумите по Дължими възстановявания, който да бъде начисляван от датата на тяхното възникване до реалното им изплащане на Фонд мениджъра от страна на Посредника.
Задължения на ФП	▪ Поддържа необходимите за извършване на дейността лицензи, сертификати и разрешения, съгласно приложимото законодателство; ▪ По отношение на ФИ, да действа в съответствие с всички приложими закони и да полага професионална грижа, ефективност, прозрачност и усилия при изпълнение на задълженията си съгласно Оперативното споразумение; ▪ Извършва подбор на КП, които да ползват подкрепата от ФИ при спазване правилата за държавните помощи, като е отчетен надлежно характерът на ФИ и потенциалната

икономическа жизнеспособност на КП към момента на предоставяне на подкрепа или, ако това е приложимо, потенциалната икономическа жизнеспособност на инвестиционните проекти на КП, които да бъдат финансирани;

- Извършва прозрачен и обективно обоснован подбор на КП, по начин, който не поражда какъвто и да било конфликт на интереси;
- Да осигури договореното Съфинансиране;
- Да осигури приемливо обезпечение в полза на ФМФИБ за сумите по Отворената позиция, надвишаващи Максимална отворена позиция с финансови инструменти, чиито рейтинг е не по-нисък от кредитния рейтинг на Република България, учредено в полза на ФМФИБ;
- Осигурява подкрепа на КП по начин, който е пропорционален и нарушава конкуренцията в най-малка степен;
- Няма право да претендира каквито и да е суми над сумите, за които е поет ангажимент към него;
- Спазва и осигурява спазването от страна на КП на правото на ЕС и националното законодателство по отношение на правилата за държавна помощ. ФП е длъжен да уведомява писмено КП за размера на помощта, изразен като брутен еквивалент на безвъзмездна помощ, и за нейния характер на помощ de minimis, като изрично се позовава на Регламент (ЕС) 1407/2013 и цитира неговото заглавие и номер на публикация в Официален вестник на Европейския съюз;
- Поддържа, пълно кредитно досие за всеки КП, което включва, доказателства за принадлежност към Категория А или Б, оценка за допустимост на дейностите, оценка на бизнес план, всички материали, кореспонденция, изчисления за минимални помощи de minimis и уведомления, както и друга съществена документация във връзка с паричните потоци и докладите от проверки на място при КП, извършвани от ФП. Такова досие следва да се поддържа и за КП, които не са одобрени за отпускане на Микрокредит;
- Съхранява документацията относно схемите за помощ за период от десет бюджетни години от датата, на която е предоставена последната индивидуална помощ по такава схема;
- Осигурява, че по всеки Микрокредит, разходооправдателните документи и документи с доказателствена стойност се съхраняват при КП в оригинал или заверени версии на оригинала, на общоприети носители на данни в съответствие с изискванията на Закона за счетоводство, националното и общностно законодателство;
- Информира незабавно ФМФИБ за всички действителни или подозирани нередности, за които имат информация;
- Изисква от подкрепените КП да представят декларация в писмен или електронен формат за получените от тях помощ de minimis, през двете предходни бюджетни години и през текущата бюджетна година и/или декларация за получените държавни помощи;
- Депозира и съхранява получените от ФНФ средства в банкова сметка в кредитна институция, разположена на територията на държава членка на ЕС. Осигурява съответствие с това изискване и от страна на Крайните получатели; и
- Използва система на счетоводно записване, която представя точна, пълна, надеждна и навременна информация.

Предложения за Предварителни условия Предварителните условия за предоставяне на Микрокредити следва да бъдат структурирани в съответствие с обичайната бизнес практика и приложимите вътрешни правила на Посредника.

В допълнение, ФМФИБ следва да е получил в задоволителна форма и съдържание „Формуляр за допустим КП“, съгласно приложение към оперативното споразумение.

Допълнителни условия ФП се задължава да:

- Пази с всички средства репутацията и нивото на конфиденциалност на ФМФИБ и институциите свързани с управление на предоставеното финансиране. Медийни съобщения и изяви да бъдат предварително съгласувани с ФМФИБ;
- Провежда подбор на КП и да подsigури валидност и изпълнимост по всички договори за Микрокредит и съответното обезпечение в съответствие с вътрешните си правила;

Забранителни уговорки Без предварително съгласие на ФМФИБ, ФП няма право да:

- Спира, договаря, новира или прехвърля по някакъв начин своите права и задължения по Оперативното споразумение или договор за Микрокредит.
- Да допуска споделяне на риска от трети страни по договори за микрокредитиране във връзка със Съфинансирането.

Нередности ФП отговарят за възстановяването на средства от ОПРЧР, във връзка с които са установени нередности, заедно с лихвите и всякакви други приходи, генерирани от тези средства.

Въпреки това ФП, не отговарят за възстановяването на сумите по нередности, ако докажат, че във връзка с дадена нередност са изпълнени кумулативно всички посочени по-долу условия:

- а) нередността е възникнала на равнището на крайните получатели;
- б) ФП, са спазили изискванията по параграф 1 от член 6 на Регламент 480/2014 г. по отношение на средствата от ОПРЧР, във връзка с които е установена тази нередност;
- в) не е било възможно да бъдат възстановени средствата, във връзка с които е установена тази нередност, независимо че ФП са предприели всички предвидени по договора и по закон мерки с дължимата грижа.

Нередност означава всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на ЕСИФ, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза, като отчете неправомерен разход в него.

Дадено нарушение попада в обхвата на легалната дефиниция за понятието нередност, ако кумулативно са налице посочените по-долу условия:

- а) всяко нарушение на общностното право/ националното законодателство;
- в) произтичащо от действие или бездействие;
- г) на икономически оператор/ стопански субект;
- д) което има или би имало за цел увреждане на общия бюджет на Европейския съюз;
- е) чрез отчитане на неоправдан (недопустим) разход в общия бюджет на ЕС; и
- ж) нередността има финансово изражение.

Всички гореизброени елементи следва да са налице, за да бъде установено действието като „нередност“. Ако някой от изброените елементи не е наличен, не може да бъде установена нередност, от което отпада и задължението за докладването ѝ.

Измама	Специален случай на Нередност, всяко умишлено действие или бездействие, свързано с: а) използването или представянето на фалшиви, неверни или непълни декларации или документи, в резултат на което се присвояват или неправомерно се задържат финансови средства от общия бюджет на Европейските общности или от други бюджети, управлявани от или от името на Европейските общности; б) неоповестяване на информация в нарушение на конкретно задължение, което води до същия резултат; и в) неправилно използване на такива средства за цели, различни от тези, за които първоначално са предоставени.

Исключване на Микрокредити от Допустимия портфейл	Микрокредитите, които са в Нередност или Измама, или за които е установено несъответствие с изискванията, заложи в настоящия Документ, се изключват от Допустимия портфейл. За избягване на съмнение, Посредникът също би могъл да поиска изключване на Микрокредити от Допустимия портфейл при установено несъответствие и да посочи нови Микрокредити, които отговарят на изискванията в настоящия Документ, за включване в Допустимия портфейл. В случай, че Посредникът не предостави нови Микрокредити в замяна на изключените, Посредникът възстановява сума, равна на финансирането на ФМФИБ в изключените Микрокредити в Сметката за погашение в срок от пет работни дни. Такса управление и КПЕ се преизчисляват назад към дата, на която е възникнала нередността. Сумите по Микрокредитите, засегнати от нередността се включват в Отворената експозиция, а Таксите управление се приспадат от дължимите такива за следващия период.

Случаи на неизпълнение на ФП	Случай на неизпълнение настъпва, в случай че Посредникът: ▪ Не плати навреме дължима сума към ФМФИБ; ▪ Не изпълни някое свое задължение по Оперативното споразумение (след изтичане на 30 дни оздравителен период, в случай че е поправимо); ▪ Представи грешна или подвеждаща декларация или гаранция; ▪ Негови активи или собствен капитал са обект на национализация, конфискуване, експроприация или подобни дейности; ▪ Е обект на решение или е започнало производство по ликвидация прекратяване или несъстоятелност или негово поделение или свързано лице, или е осъден поради задължнялост, за прекратяване или разпускане; ▪ Е с оттеглен лиценз, разрешително или овластяване, необходимо за изпълнение за задълженията по оперативното споразумение; ▪ Събитие, което по обоснована преценка на ФМФИБ би довело до съществена неблагоприятна промяна на ФП; ▪ С действие или бездействие е допуснал случаи на измама или корупция; ▪ Е допуснал неизпълнение на критерий за допустимост, изискван в процеса на

	процедурата за избор на ФП; и ▪ Не е в съответствие с всички законови и корпоративни изисквания, изпълнява принципа „действащо предприятие“ и др. При настъпване на Случай на неизпълнение, както и при непостигане на междинни или крайни цели и етапи във връзка с изпълнението ФМФИБ си запазва правото да намали възнаграждението или да наложи други санкции, включително и прекратяване на Оперативното споразумение.
Финансови съотношения приложими към ФП	ФМФИБ ще обмисли въвеждането на изискване към Посредника за поддържане на задължителни нива на финансови съотношения, които ще бъдат идентифицирани и определени след извършването на изследване и анализ (due diligence) в рамките на процеса на избор на финансови посредници.
Предоставяне на информация	ФП ще предостави на ФМФИБ в предварително одобрена форма следната информация: ▪ Месечно, до седем дни след изтичане на месеца, доклад, във форма уточнена в наръчника на ФМФИБ. Докладът съдържа детайлна информация относно: - Усвоени Микрокредити от КП с данни за всяко отделно КП и разбивка за усвоено финансиране предоставено от ФМФИБ и от ФП, включително по източници на финансиране – ЕСФ и ИМЗ; - Данни за постигнатия към момента лостов ефект; - Дължими такси от и към ФП; - Разбивка на разходи за лихви и други парични тежести по Микрокредитите; - Доклад за извършените посещения на място от ФП; - Информация колко работни места са създадени в резултат от използването на Микрокредита, в това число във връзка с финансирането по ИМЗ, допълнително уточнение относно лица, попадащи в групите 15-24 г. и 25-29 г.; - Възможни проблеми идентифицирани през периода, за който се докладва и корективни дейности, ако са предприети такива; и - Информация за Депозитната лихва; ▪ Тримесечни доклади до 1 месец след изтичане на тримесечието, с информация за всички микрокредити в просрочие повече от 30 дни, както и дейности по възстановяване на сумите, предприети през това тримесечие; и Данни за получените заявления за кредит, одобрените заявления, отхвърлените заявления, подписаните договори и плащанията; справка с данни за лицата, които съхраняват разходооправдателните документи на ниво КП. Подробна информация за напредъка на ФИ – цели, индикатори, проблеми, рискове, нередности прогноза за следващ период и т.н. Справки към доклада с данни за: усвояване на Микрокредити, лихви, такси управление, лостов ефект, напредък при постигане на индикаторите, последващи инвестиции, повторно използваните ресурси и т.н. ▪ Тримесечни доклади, съдържащи информацията, подлежаща на вписване в Регистъра на минималните помощи, обхващаща най-малко следното: ЕИК, наименование, седалище и код на основна икономическа дейност на КП; категория предприятие (микро, малко, средно, голямо) и показатели, удостоверяващи посочената категория, предприятия, формиращи „едно и също предприятие“ по смисъла на Регламент 1407/2013 г. с КП, размер, вид, срок и дата на отпускане на съответния Микрокредит, брутен грант еквивалент на кредита. ▪ Доказателство, че през периода ФП е спазил финансовите условия заложи в Оперативното споразумение. ▪ За всяка финансова година, тримесечни неаудирани доклади за напредъка на ФИ до 30 дни след края на тримесечието и одитирани финансови отчети на ФИ по МФС до 120 дни след края на финансовата година. ▪ Навременен уведомление за всяка съществена неблагоприятна промяна върху деловата дейност, оперирането и бъдещата дейност на ФП. ▪ Незабавно уведомление за (1) всеки случай на неизпълнение или събитие, което може да прерасне в Случай на неизпълнение на ниво ФП; и (2) всеки случай на неизпълнение на КП. ▪ При достигане на Съществуващ портфейл в размер на 20% от Максималния размер на портфейла (от който максимален размер е изваден Резерва за изпълнение със съответното Съфинансиране), ФМФИБ извършва верификация на усвоените средства на база на извадка от сключените до момента Договори за кредит с КП.
Език	Оперативното споразумение се сключва на български език. Договорите за микрокредитиране с КП се сключват на български език. Всички документи подавани към ФМФИБ, както и кореспонденцията между ФМФИБ и ФП ще бъдат на български език. ФМФИБ има право, при необходимост да изисква част от

документите да бъдат представени от ФП двуезично с английски превод, който е за сметка на Таксата за управление на ФП. В случай на несъответствия, водеща е българската версия.

Информация и комуникация

ФП ще спазва изискванията за информация и публичност по Приложение XII към Регламент 1303/2013. Насоки по изпълнение на дейностите по информация и комуникация и за въвеждане на единни стандарти за визуализация на подкрепата на Европейските фондове са дадени в Единен наръчник за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020.

ФП следва писмено да информира всеки краен получател при сключване на договор за Микрокредит, че финансирането се предоставя по ОПРЧР 2014-2020, съфинансирана от ЕСФ и ИМЗ.

В информацията, давана на пресата, заинтересованите страни и крайните получатели, във всички свързани с това рекламни материали, официални известия, доклади, публикации и информационни материали в интернет във връзка с финансиране от ФНФ следва изрично да се посочва, че дейността на ФИ се изпълнява „със Съфинансиране от Европейския социален фонд и Инициативата за младежка заетост“ и да се помества по подходящ начин логото на ЕС.

Отговорности от задължителен характер:

- По всички предприети мерки за информация и комуникация, задължително се указва съфинансирането от фондовете от ЕС, чрез поставяне на: емблемата на ЕС в съответствие с техническите характеристики, посочени в акта за изпълнение, приет от ЕК с упоменаване на ЕС, упоменаване на Европейския социален фонд и Инициативата за младежка заетост, които оказват подкрепата и общото лого на програмен период 2014-2020;
- По време на осъществяване на ФИ, подкрепата на ЕС следва да бъде оповестена чрез включване на информация за това в уеб-сайта, поставяне на информационни плакати и табели, предприемане на необходимите мерки за информиране на участниците в дейностите за подкрепата на ЕС;
- Във всеки документ, свързан с изпълнение на ФИ, който се използва за обществеността или за участниците се посочва, че финансиращата оперативна програма се осъществява с подкрепата на Европейския социален фонд и/ или Инициативата за младежка заетост;
- Всички публични събития свързани с ФИ, следва да упоменават подкрепата на ЕС;
- Всички печатни информационни материали (брошури, папки и други продукти) и промоционални материали следва да съдържат емблеми, лога и текстове, съобразно посочените в Наръчника;
- ФП са задължени да предоставят при отчитане на ФИ и при проверки от страна на контролни органи доказателства за предприетите мерки за информация и комуникация (снимки, линкове, копия на статии, публикувани новини и други материали с доказателствена стойност).

Мониторинг и Одитиране

ФП следва да оказва пълно съдействие при проверки и одитни процедури, извършвани от ФМФИБ ЕАД, УО на ОПРЧР, националните и европейски одитни и контролни органи.

ФП следва да осигури съгласието на КП, че могат да бъдат проверявани и одитирани от или от името на: ФМФИБ, УО на ОПРЧР, Одитния орган, Сертифициращия орган, ЕК и Европейската сметна палата.

Посредникът следва да осигури достъп на представители на ФМФИБ за посещение на място във ФП за извършване на проверка, както и достъп до цялата документация на ФИ и до счетоводните записи на Микрокредити, които ФМФИБ съфинансира и ще осигури договорно задължение за КП да предоставят аналогичен достъп на ниво проект на КП.

ФМФИБ ще осъществява редовен мониторинг и верификации с оглед осигуряване на съответствие със специфичните изисквания и условия по инструмента и с изискванията за законосъобразност на разходите.

Данъци

Всички данъчни тежести във връзка с плащания, описани в настоящия Документ, се поемат от страната за която се отнасят и техният размер няма да бъде преизчисляван с изключение на евентуално плащане на данък при източника.

IV. Индикативни параметри по отношение на Допустимите Микрокредити

Микрокредит	Микрокредит е финансиране в размер от 5,000 до 48,895 лева, или равностойността им в евро, предоставено при спазване на ограниченията, изложени в настоящия Документ, под формата на: ▪ Инвестиционно финансиране, с възможност за две години гратисен период за главницата, за срок до десет години; ▪ Краткосрочно финансиране за работен капитал с фиксиран погасителен план; ▪ Револвираща кредитна линия; ▪ Овърдрафт по разплащателна сметка; ▪ Финансов лизинг (включително възстановимо ДДС); и ▪ Обратен лизинг (доколкото обслужва Допустими разходи). Лихвени плащания по Микрокредитите не могат да се капитализират и за тях не се прилага гратисен период; Извън ограниченията, изложени в този Документ, Посредникът прилага стандартните си условия на кредитиране в съответния сегмент по отношение на Микрокредитите.
Допустими крайни получатели	С оглед разграничаване на стимулите чрез условията на ФИ групите КП се класифицират, както следва: Категория А. Стартиращи социални предприятия и стартиращи предприятия, при които лицето, което е управляващ и притежаващ поне 50% от капитала на микропредприятието, или предприемачът, който осъществява дейност като самонаето физическо лице, попадат поне в една от следните уязвими групи: ▪ Безработен от повече от 6 месеца; ▪ На възраст до 29 г. вкл.; ▪ Човек с увреждания; Човек с увреждания е лице с трайна физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с различни пречки би могла да възпрепятства неговото пълноценно и ефективно участие в обществото, равнопоставено с останалите. В рамките на категория А попадат и КП по ИМЗ - стартиращи микропредприятия, при които лицата, които са управляващи и притежаващи поне 50% от капитала на микропредприятието, или предприемачът, който осъществява дейност като самонаето физическо лице са с регистрация на дейността на територията на всички райони от ниво NUTSII, с изключение на Югозападен регион и са младежи на възраст до 29 години, вкл. които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение и живеят в допустимите региони, неактивни са или са безработни, включително трайно безработни, независимо дали са регистрирани като търсещи работа или не. Допустимите КП на Микрокредити със средства от ИМЗ са част от допустимите КП от Категория А, поради което могат да се финансират със средства от ЕСФ на територията на цялата страна, включително Югозападен регион, включително и след изтичане на срока на допустимост на средствата по ИМЗ – в края на 2018 г. Категория Б. Стартиращи предприятия, невключени в група А и съществуващи социални предприятия. „Стартиращо предприятие“ означава: Физически или юридически лица, които наскоро са се регистрирали като извършващи стопанска дейност самонаети (в т.ч. занаятчии, лица упражняващи свободни професии и др.), еднолични търговци или наскоро създадени микропредприятия, (в съответствие с постановеното в Препоръката на Комисията 361/2003 и чл. 2 и 3 от Закона за МСП със съответните изменения), които отговарят едновременно на следните критерии: ▪ регистрирани са до 2 години преди кандидатстването за финансиране; ▪ не са разпределяли печалба; ▪ не са излизали на фондовата борса; и ▪ не са резултат на сливане и разделяне. Лицата не трябва да притежават други дружества и трябва да са ангажирани лично с управлението на стартиращото предприятие, (в т.ч., когато лицето не извършва стопанска дейност като физическо лице или едноличен търговец, то следва да бъде управляващ и да притежава поне 50% от капитала на микропредприятието). „Социално“ е това предприятие, което независимо от правната му форма, кумулативно отговаря на следните условия: ▪ В съответствие със своя учредителен договор, устав или друг правен документ за създаването му, има за основна цел постигането на измеримо, положително социално

въздействие, а не генерирането на печалба на своите собственици, членове и акционери и което:

- Предоставя услуги или стоки, които генерират социална възвращаемост и /или
- Използва метод за производство на стоки или услуги, който възплъщава неговата социална цел;
- Използва своята печалба на първо място за постигане на основната си цел и е въвел предварително определени процедури и правила относно всяко разпределяне на печалба между акционери и собственици, което гарантира, че това разпределение не накърнява основната цел, и
- Се управлява по предприемачески, отчетен и прозрачен начин, по-специално чрез включване в управлението на работници, клиенти и заинтересовани страни, засегнати от стопанската му дейност.

В случай на действащо социално предприятие посочените обстоятелства следва да бъдат декларирани от крайните получатели на Микрофинансиране при кандидатстване за Микрокредит и да бъдат удостоверени при усвояване на финансирането с необходимите документи, например учредителен документ и/или други приложими документи.

В случай, че кандидатът ще създава ново социално предприятие, обстоятелствата се декларират при кандидатстване за кредит, а впоследствие финансовият посредник следва да осигури, че кредитополучателят съхранява необходимите документи, които да удостоверят, че новосъздаденото социално предприятие попада в обхвата на горепосочената дефиниция.

В контекста на дефиницията за социално предприятие и основната цел за постигане на измеримо положително социално въздействие, които си поставя, се дават следните определения:

Лица от изключени социално уязвими групи (посочени в Националната база данни на МТСП за социалните предприятия):

- лица, обект на социално подпомагане;
- дълготрайно безработни лица;
- лица с увреждания;
- самотни родители;
- многодетни майки;
- лица, изтърпели наказание лишаване от свобода;
- лица, изтърпяващи наказание пробация;
- лица, страдащи от различни зависимости (алкохол, наркотици);
- бездомни лица;
- лица от малцинствени етнически групи; и
- бежанци, мигранти.

Лица в **неравностойно положение на пазара на труда и други социално изключени лица** са: безработни лица с по-ниска конкурентоспособност на пазара на труда, в които се включват: безработни младежи; безработни младежи с трайни увреждания; безработни младежи от социални заведения, завършили образованието си; продължително безработни лица; безработни лица с трайни увреждания; безработни лица - самотни родители (осиновители) и/или майки (осиновителки) с деца до 5-годишна възраст; безработни лица, изтърпели наказание лишаване от свобода; безработни над 50-годишна възраст; безработни лица с основно или по-ниско образование и без професионална квалификация; други групи безработни лица.

Други **лица в неравностойно положение** - следва да се разбират всички лица в неравностойно положение, като например хора, изправени пред социална изолация (в т.ч. и незавършили начално образование и надхвърлили обичайната възраст за завършването му (обикновено лице над 10-12 г.), участници от „селските райони“ и др.). Лицата може да попадат в няколко групи в неравностойно положение.

Изброените понятия не е задължително да се търсят в съвкупност във всяко едно социално предприятие.

По отношение на документите, с които да се определя принадлежността на лицата към някоя от търсените категории са допустими всички видове официални или нормативни документи, издадени от публични институции или други органи, които имат право да издават такива и да удостоверяват определени характеристики/ състояния на лицата. В случай, че няма такъв орган, за документ може да се приеме декларация от лицето.

Недопустими Крайни получатели	Микрокредити не могат да се предоставят на: ▪ Дружества, регистрирани извън територията на България; ▪ Дружества, чиято основна бизнес дейност е извън територията на България; ▪ Финансови институции; ▪ Инвестиционна схема/ дружество със специална цел; ▪ Дружество, което е регистрирано на фондовата борса; ▪ Дружества/ физически лица попадащи в консолидирания списък от физически лица, групи и образувания, по отношение на които действат финансови санкции от страна на ЕС; и ▪ Дружество/ физическо лице в нарушение на разпоредбите, засягащи конфликтите на интереси и мерките срещу пране на пари, заложи в националното законодателство и правото на ЕС.
Лихва	Във връзка с определянето на редовната лихва по Микрокредитите, Посредникът прилага нивата както следва: ▪ По отношение на финансирането, предоставено от ФМФИБ, ФП прилага редовна лихва в размер на 0%; ▪ По отношение на собственото си Съфинансиране, Посредникът прилага лихвен процент, съгласно предложението си и лихвената си политика, подадено в процеса на избор. В тази връзка, общият размер на редовната лихва, която се начислява върху Микрокредитите, се намалява пропорционално на разпределените в него средства от Финансовия инструмент. Посредникът не може да събира от Крайните получатели такси и разходи, директни и индиректни, за дейности, които се покриват от Таксите за управление (за допълнителна информация „Управление на финансовия инструмент“). ФП може да начислява такси и разходи, свързани с учредяване на обезпечение както и управлението и събирането на необслужвани кредити.
Изплащане	На база на погасителен план, включително на периодични вноски за главница и лихва, балонни плащания и/ или еднократно на падеж, съгласно приложимите политики и обичайната практика на Посредника.
Обезпечение	Структурата на обезпечението се определя според кредитната политика на Посредника, като ФМФИБ обмисля, на етап оценка на предложенията, възможността за предоставяне на преференции на кандидати за ФП, предлагащи да предоставят Микрокредити при облекчени условия. Обезпеченията и условията по тях следва да отразяват благоприятните условия на финансирането и поделянето на риска по заема с приноса от ОПРЧР. Структурираното обезпечение трябва да осигурява средствата на ОПРЧР и на ФП на паритетен принцип (pari passu) с всяко друго обезпечение на този ред финансиране на ниво КП.
Забранителни уговорки за КП	ФП следва да гарантира, че КП подлежат на определени забранителни уговорки, включени в кредитна документация на микрокредитите, в случай, че не са включени в стандартната документация на ФП. КП нямат право, без предварително одобрение от страна ФП да: ▪ продават, прехвърлят, отдават под наем или разпореждат с дълготрайни активи, чието придобиване е било финансирано чрез микрокредит за срок от най-малко три години; ▪ осъществяват сделки по условия различни от пазарните без предварително съгласие на ФП; ▪ да встъпват в споразумение, по силата на което, доходите или печалбите им могат да бъдат споделени от трето лице; ▪ да встъпват в споразумение, по силата на което бизнес дейността или операциите им ще бъдат управлявани от трето лице без предварително съгласие на ФП; ▪ да променят бизнес дейността си или допустимата цел на финансирането; ▪ да продават, прехвърлят, отдават под наем или разпореждат със значителна част от своите активи без предварително съгласие на ФП.
Наказателна лихва	В случай, че не е направено пълно плащане от страна КП, когато е било дължимо, върху неизплатената част се дължи наказателна лихва от датата на неизпълнение до датата на пълно погасяване.

Наказателната лихва се изчислява според кредитната политика на ФП върху цялата неиздължена сума.

**Държавни/
минимални
помощи**

Микрокредитирането по настоящия инструмент се изпълнява в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, което изисква:

1) Брутният еквивалент на безвъзмездната помощ на заема², за който се кандидатства заедно с другите получени минимални помощи от Крайния получател, не може да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро и съответно левовата равностойност на 100 000 евро в случай на едно и също предприятие, което осъществява шосейни товарни превози за чужда сметка за период от три бюджетни години.

Размерът на получените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

- предприятието кандидат;
- предприятията, с които предприятието кандидат образува „едно и също предприятие“³;
- всички предприятия, които са се втели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с предприятието кандидат съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 1407/2013;
- предприятията, образуващи „едно и също предприятие“, които са се възползвали от минимална помощ след разделяне или отделяне съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 1407/2013;

Брутният еквивалент на безвъзмездната помощ се определя по методология, предоставена от ФМФИБ, като приложение към оперативното споразумение.

2) Финансовото предимство на публичния принос по инструмента изцяло се прехвърля на крайните получатели под формата на намаление на лихвения процент и/ или под формата на финансиране на предприятия от по-рискови групи.

3) КП следва да отговарят най-малко на следните условия:

- да не попадат в случаите по чл. 1, пар. 1 от Регламент 1407/2013 г.;
- да не са субект на процедура по обявяване в несъстоятелност, нито отговаря на критериите на националното право, за да бъде подложен на процедура по обявяване в несъстоятелност по искане на неговите кредитори.
- в случай, че са голямо предприятие⁴ трябва да бъдат в положение, съответстващо най-малко на кредитен рейтинг В- или сходен рейтинг според системата за оценка на кредитополучатели на съответния ФП.

4) ФП се задължава:

- Преди да отпусне всеки микрокредит да изчисли брутния еквивалент на безвъзмездната помощ и да провери спазването на посочения в т. 1) праг чрез изискване от КП на декларация по образец (приложение към оперативното споразумение) и чрез служебна проверка в регистъра на минималните помощи към МФ, както и да провери наличието на обстоятелствата по т. 3).
- Да уведоми КП, за минималния характер на помощта, нейния брутен еквивалент на безвъзмездната помощи да впише същата в договора за кредит.

² По смисъла на чл. 4, пар. 3 от Регламент 1407/2013, изчислен съгласно указанията на ФМФИБ

³ По смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013, „едно и също предприятие“ означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:

а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;

б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;

в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;

г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в алинея първа, букви а) — г), посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.

⁴ Посоченото изискване не се прилага, когато КП чрез Декларацията за обстоятелствата по чл.3 и чл.4 от Закона за малките и средните предприятия (Декларацията за МСП, образец публикуван на интернет адрес: <http://www.mi.government.bg/bg/themes/deklaraciya-za-msp-i-ukazaniya-za-popalvane-12-285.html>) е удостоверил, че представлява МСП.

Приложение 1: Критерии за допустимост на Финансовите посредници

Основания за задължително отстраняване на кандидати за ФП

ФМФИБ извършва избор на ФП чрез провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка по реда на ЗОП. В тази връзка, допустим ФП е този за когото не са налице обстоятелствата за отстраняване по чл. 54 и чл. 55 от ЗОП, а именно:

- Не е осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитиран, за престъпление по чл. 108а, чл. 159а – 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 – 217, чл. 219 – 252, чл. 253 – 260, чл. 301 – 307, чл. 321, 321а и чл. 352 – 353е от Наказателния кодекс;
- Не е осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитиран, за престъпление, аналогично на тези по т. 1, в друга държава членка или трета страна;
- Няма задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях, към държавата или към общината по седалището на възложителя и на кандидата или участника, или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията или задължението е по акт, който не е влязъл в сила;
- Не е налице неравнопоставеност в случаите по чл. 44, ал. 5 от ЗОП;
- Не е установено, че:
  - е представил документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;
  - не е предоставил изискваща се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;
- Не е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, че при изпълнение на договор за обществена поръчка е нарушил чл. 118, чл. 128, чл. 245 и чл. 301 – 305 от Кодекса на труда или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен;
- Не е налице конфликт на интереси, който не може да бъде отстранен;
- Не е обявен в несъстоятелност или в производство по несъстоятелност, не е в процедура по ликвидация, не е сключил извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, не е преустановил дейността си, а в случай че кандидатът или участникът е чуждестранно лице – се намира в подобно положение, произтичащо от сходна процедура, съгласно законодателството на държавата, в която е установен;
- Не е лишен от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено деянието;
- Не е сключил споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията, когато нарушението е установено с акт на компетентен орган;
- Не е доказано, че е виновен за неизпълнение на договор за обществена поръчка или на договор за концесия за строителство или за услуга, довело до предсрочното му прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции, с изключение на случаите, когато неизпълнението засяга по-малко от 50 на сто от стойността или обема на договора;
- Не е опитал да:
  - повлияе на вземането на решение от страна на ФМФИБ, свързано с отстраняването, подбора или възлагането, включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация, или
  - получи информация, която може да му даде неоснователно предимство в процедурата за възлагане на обществена поръчка.

Индикативни критерии за допустимост на кандидати за ФП

В допълнение към обстоятелствата, предвидени за задължително отстраняване на кандидати, съгласно ЗОП, ФМФИБ обмисля залагането на специфични критерии за допустимост предвид характера на Управлението на финансовия инструмент. В тази връзка, всеки потенциален Посредник следва да:

- е (i) Търговска банка или (ii) Финансова институция съгласно чл. 3а от Закона за кредитните институции, вкл. лизингова компания и микрофинансираща институция;
- Регистриран и упражнява дейност в страна членка на ЕС;
- Адекватно капитализиран, в съответствие с изискванията на приложимото национално и европейско законодателство;
- Надлежно лицензиран/ оторизиран да управлява финансови инструменти за микрокредитиране съгласно описаното в настоящата Техническа спецификация и в съответствие с приложимото законодателство в държавата на учредяване;
- Отговаря на изискванията и спазва приложимите стандарти и законодателство относно предотвратяването на изпирането на пари, борбата с тероризма и данъчните измами, включително:

- Препоръките на Специалната група за финансови действия (FATF 40/IX);
  - Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския Парламент и на Съвета и Директива 2001/97/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и съответните актове, с които същите се изменят или отменят, а също и Закона за мерките срещу изпиране на пари и Закона за мерките срещу финансиране на тероризма;
  - не попада и гарантира, че КП не попадат сред физическите лица или институции, посочени в Списъците на санкционирани лица, обявени и актуализиран от Съвета за сигурност на ООН, в съответствие с Резолюция на Съвета за сигурност 1267(1999), 1373(2001), във връзка с прането на пари и антитерористични действия (вж. www.un.org/terrorism) и/ или Съвета на Европейския съюз, в съответствие с Общи позиции 2001/931/ОВППС на Съвета и/ или 2002/402/ОВППС;
- Не е страна в съдебен процес или друго административно производство, резултатите от които биха могли да имат съществен неблагоприятен ефект върху активите, дейността, финансовото състояние или способността да изпълняват задълженията си за фонда;
  - Не присъства в Консолидирания списък (или аналогичен) на лицата, групите и образуванията, обект на финансови санкции от ЕС, публикувани от Европейската служба за външна дейност;
  - Не е установен в територии, чиято юрисдикция не сътрудничи на ЕС във връзка с прилагането на международно договорените данъчни стандарти, и не поддържа бизнес отношения със субекти, установени в тези територии, и транспонира тези изисквания в договорите си с избраните финансови посредници;
  - Не е включен в централната база данни за отстраняванията създадена съгласно Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 1302/2008 на Комисията относно централната база данни за отстраняванията;
  - Притежава поне 3 години опит в сферата на микрокредитирането, съответно опит в изпълнение на подобни инструменти, опит на съответния пазар и опит във финансирането на подобни КП и управлението на сходен портфейл. В случай, че е обединение поне един от участниците в обединението следва да притежава минимум 3 години опит в сферата;
  - Разполага с методика и умения за оценка на Крайни получатели, вкл. кредитоспособност на МСП налични процедури за оценка на риска, политика, свързана с обезпеченията; процедури по одобрение на КП; процедури за събиране на вземанията; процедури за възстановяване; подборът на крайни получатели е прозрачен и може да бъде обоснован от ФП обективно;
  - Има налични ясни процедури за вътрешен контрол и системи, които гарантират навременна и надлежна отчетност и мониторинг;
  - Притежава система, която обхваща следните аспекти: планиране, организация, предоставяне на информация, мониторинг на напредъка, управление на риска и вътрешен контрол;
  - Прилага система на счетоводно записване, която представя точна, пълна, надеждна и навременна информация;
  - Разполага с умения и експертиза за съответствие с Регламент 1407/2013 и навременно и коректно изчисление и отчетност във връзка с правилата за помощи de minimis;
  - Разполага с финансов, икономически и организационен капацитет за извършване на възложената дейност;
  - Е способен да осигури средства за Съфинансиране на предоставените Микрокредити минимум до размера посочен в настоящия Документ;
  - Декларира писмено готовност за постигане на съответствие с всички материални изисквания на Европейския кодекс за добри практики при предоставянето на Микрокредити⁵ в срок от дванадесет месеца, считано от датата на подписване на Оперативното споразумение; и
  - Декларира писмено готовност за оказване на пълно съдействие при проверки и одитни процедури, извършвани от ФМФИБ, УО на ОПРЧР, националните и европейски одитни и контролни органи.

⁵ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/doc/code_bonne_conduite_bg.pdf

Приложение 2: Индикативни критерии за възлагане изпълнението на ФИ на финансови посредници

ФМФИБ обмисля прилагането на следните индикативни критерии за оценка на предложенията на кандидатите в контекста на целите на Финансовия инструмент:

- Нива на Таксите за управление и други разходи, свързани с Управлението на финансовия инструмент, както и предложена методика за изчисляване на тези разходи и такси, която да включва критерии базирани на постигнатите резултати, при ограниченията изложени в настоящия Документ (където е приложимо);
- Реда и условията, които да се прилагат при предоставяне на Микрокредитите на Допустими Крайни получатели;
- Размер на Съфинансиране над минималните нива, посочени в настоящия Документ;
- Обща лихвена тежест върху Крайните получатели (All-in interest burden), предвид предоставеното безлихвено финансиране от страна на ФМФИБ и предложеното Съфинансиране;
- Приложимите нелихвени разходи за Крайния получатели, настоящи и бъдещи, включително преки и косвени, комисионни и други възнаграждения. За избягване на съмнение, тези разходи изключват договорните и наказателни лихви, както и разходите, свързани с управление на експозицията при настъпване на случай на неизпълнение;
- Облекчения спрямо Крайните получатели от гледна точка съществуващата практика, по отношение на минималните нива на обезпеченост и други условия;
- Възможността за извършване на допълнителна дейност в случай, че кандидатът за финансов посредник вече управлява сходен финансов инструмент, предвид съществуващите му ангажименти;
- Подход в предоставяне на финансиране на целевите Крайни получатели, като напр. маркетингови и комуникационни мерки;
- Времевият график за генерирането на нов портфейл от Микрокредити към Допустими Крайни получатели;
- Времевият график за генерирането на нов портфейл от Микрокредити към Допустими Крайни получатели, финансирани във връзка с целите на Инициативата за младежка заетост;
- Допълнителни мерки за хармонизиране на интересите и ограничаване на потенциален конфликт на интереси по отношение на Съфинансирането и Споделянето на риска.

Приложение 3: Подход и илюстративен график на процеса по избор на финансови посредници

След провеждането на пазарните консултации, ФМФИБ предвижда да проведе процедура за избор на Посредници във връзка с Управлението на финансовия инструмент в съответствие с изискванията предвидени в ЗОП.

В тази връзка, ФМФИБ изготви Илюстративен график за изпълнение на процеса в неговата цялост. Предвид, че информацията се базира на редица допускания, касаещи фактори и събития в бъдещето, част от които биха могли да имат съществено отражение върху Илюстративния график за избор на Посредници, той следва да се разглежда само като индикативен по отношение на процеса по принцип.

Илюстративен график на процеса по избор на Посредници		
#	Етап	Срок
I.	Провеждане на пазарни консултации за получаване на обратна връзка от заинтересованите лица във връзка с индикативните условия на Финансовия инструмент	Август – октомври 2016 г.
II.	Подготовка на документация за обявяване на процедура за избор на финансови посредници	Октомври 2016 г.
III.	Обявяване на процедурата, съгласно изискванията на ЗОП	Октомври – ноември 2016 г.

Формални етапи на процедурата след обявяването ѝ, съобразени с изискванията на ЗОП

- издаване на решение за откриване на процедурата, което ще бъде публикувано на интернет страницата на ФМФИБ, в „Официален вестник“ на Европейския съюз, както и в Регистъра на обществените поръчки поддържан от Агенцията по обществени поръчки;
- подаване на заявления за участие в определен срок, чиято продължителност ще бъде определена в зависимост от вида на избраната процедура;
- разглеждане на получените заявления/ оферти за участие (с възможност за провеждане на преговори, в зависимост от вида на избраната процедура);
- извършване на изследване и анализ (due-diligence);
- оповестяване на решение за класиране и избор на изпълнител; и
- сключване на Оперативно споразумение с избрания изпълнител.

Приложение 4: Допустимост на дейности за финансиране с Микрокредити

Средствата от предоставените Микрокредити могат да се използват от КП за следните Допустими дейности:

- Придобиване на материални и нематериални дълготрайни и краткотрайни активи свързани с основната дейност на КП.
- Работен капитал във връзка с развитие или разширяване на дейности на предприятието или самонаетото лице, свързани с инвестиции в материални и нематериални активи или за покриване на други разходи свързани с основната стопанска дейност на предприятието или самонаетото лице, включително възстановимо ДДС.
- за финансиране на развитието и повишаването на уменията на работниците и служителите на микропредприятието, или на предприемача, в случай на самостоятелна заетост, като средствата по заема могат да се използват за покриване на разходи за специфично и професионално обучение на работниците/служителите и/или предприемача/ самонаетото лице.

Допустими разходи са разходи свързани с реализацията на горепосочените допустими дейности.

Финансирането следва да е съобразено с допустимостта на разходите от ЕСФ и ИМЗ, определено в приложимото национално и европейско законодателство.

Микрокредитите не могат да финансират:

- чисто финансови дейности, като например предоставяне на заеми от страна на Крайните получатели към трети лица, валутни операции, търговия с акции, деривативни инструменти и други;
- предоставянето на потребителско кредитиране;
- инвестиции извън територията на България;
- дейности, приключени преди датата на подписване на договора за микрокредит;
- дейности в сектора на недвижимите имоти, когато те се осъществяват като финансова инвестиция, както и такива, пряко или косвено свързани с производство и търговия с оръжие, хазарт, тютюн, клониране на хора, генно модифицирани организми, религиозна дейност, както и за всички забранени от закона дейности;
- дейности, попадащи в забранителните режими на помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013, в т.ч. дейност в сектора на рибарството и аквакултурите, в областта на първичното производство на селскостопански продукти, в сектора на преработката и търговията със селскостопански продукти (в определени случаи, съгласно Регламента), а именно:
  - помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в сектора на рибарството и аквакултурите, обхванати от Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета⁶;
  - помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в областта на първичното производство на селскостопански продукти⁷;
  - помощите за дейности, свързани с износ за трети държави или държави членки, по-конкретно помощите, пряко свързани с изнасяните количества, със създаването и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи, свързани с износа; и
  - помощите, подчинени на преференциалното използване на национални продукти спрямо вносни такива.

Когато КП упражнява дейност в секторите на рибарството и аквакултурите или в областта на първичното производство на селскостопански продукти, както и в един или повече сектори или дейности, допустими по Регламент 1407/2013, заеми по настоящия инструмент могат да се отпускат само за допустимите сектори/дейности, при условие че КП води отделна счетоводна отчетност, която да гарантира разделение на дейностите или разграничаване на разходите, както и че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis (не се финансират с предоставения заем).

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори, КП следва да представят Удостоверение за код на икономическа дейност (основна икономическа дейност и допълнителна икономическа дейност) от Националния статистически институт по данни за предходната година.

За определяне на допустимостта се използва класификация КИД-2008 (приета със Заповед № РД 07-317/29.11.2007 г. на Председателя на Националния статистически институт).

- придобиване на товарни автомобили за шосеен транспорт - за предприятия, които осъществяват шосейни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение по смисъла на чл. 3, пар. 2, изр. посл. от Регламент (ЕС) № 1407/2013;
- Придобиване на имот с инвестиционна цел;
- Закупуване на дълготрайни материални активи - втора употреба;
- Чисто спекулативни сделки включително, но не само, краткосрочни залози на валути, метали, акции, деривати и др.
- Рефинансиране на съществуващи задължения (тук се включват заеми, лизинг, неплатени данъци, социално и здравно осигуряване и просрочени търговски задължения).
- Закупуването на инфраструктура, земя и недвижимо имущество не са допустими за финансиране с микрокредит.

⁶ Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета от 17 декември 1999 година относно общата организация на пазарите на рибни продукти и продукти от аквакултури (ОВ L 17, 21.1.2000 г., стр. 22)

⁷ „селскостопански продукти“ са продукти, изброени в приложение I към Договора (ДФЕС), с изключение на продуктите на рибарството и аквакултурите, включени в приложното поле на Регламент (ЕО) № 104/2000;